

# De rycker ut för att rädda dig från konkurs

■ **Konkurs är som ett rött skynke för varje företagare. Men det finns alternativ: företagsrekonstruktion kan rädda firman. Det du behöver göra är att söka hjälp i tid.**

Av Ingrid Kindahl

**D**et kan finnas tusen anledningar till att ett företag råkar i svårigheter. Dålig affärsidé, slappt ledarskap, brist på ordning och reda. I värsta fall kan det leda till konkurs.

Så behöver det inte bli, enligt radarparet Sten-Anders Fellman och Peter Smedman. Den förre är ekonom, den andre jurist och tidigare chef för Ackordscentralen. Sedan 2001 har de jobbat tillsammans med företagsrekonstruktioner.

Många känner till den amerikanska chapter 11-regeln, som ger företag skydd undan konkurslagen när det rekonstrueras. Men få känner till att det finns en liknande lag i Sverige: Lagen om företagsrekonstruktion.

Det som krävs är att du som företagare vänder dig till en rekonstruktör. Han eller hon gör en bedömning av läget, skickar en ansökan till tingsrätten och får ett besked inom några timmar. Beviljas rekonstruktionen innebär det att du inte behöver betala några skulder som härrör från före den tidpunkten. Ingångna avtal med kunder och leverantörer gäller. Efter den tidpunkten

måste du betala alla fakturor som kommer in – kontant.

– Det kan bli dramatiskt. En gång fick jag ett fax från tingsrätten minuten innan en stor kund försökte dra sig ur en uppgörelse. Genom att jag kunde visa klockslaget på faxet blev kunden tvungen att hålla fast vid sin beställning, berättar Peter Smedman.

**HAN OCH** Sten-Anders Fellman kompletterar varandra perfekt. Sten-Anders – själv framgångsrik företagare och affärsängel – har utarbetat en metod för att få fram en tillförlitlig likviditetsplan.

– En rekonstruktion kräver att det finns nog med pengar för att driva företaget under den här tiden. Finns inte det, då blir det konkurs, säger han.

Tingsrätten beviljar en rekonstruktions-tid på tre månader i taget. Hur lång tid den tar beror på omständigheterna.

När Sten-Anders Fellman och Peter Smedman tar sig an ett uppdrag utses Peter Smedman oftast till rekonstruktör av tingsrätten medan Sten-Anders Fellmans kunskaper om företagande är avgörande för bedömningen. Tillsammans lyckas de rekonstruera ungefär 50 procent av de företag de går in i.

– Vi går verkligen all in. Vi åker till företaget och bosätter oss där så länge det behövs, säger Sten-Anders Fellman.

**”Vi går verkligen all in, vi åker till företaget och bosätter oss där så länge det behövs”**

**HUR FÅR FÖRETAGARNA** tag i dem? Jo, i sin vanmakt sätter de sig och surfar – hela



BJÖRN LEJON





Peter Smedman och Sten-Anders Fellman får ett samtal – och kommer flygande för att rekonstruera företaget.

natten. På morgonen ringer de den dynamiska duon som rycker ut direkt. I dörren möts de av en hållögd företagare som inte har sovit på flera nätter. De räddande änglarna tar inte över företaget – men de blir ”supervisors” under rekonstruktionstiden.

– Det är inte säkert att vi verkligen blir några änglar. Det får den första noggranna genomgången av företaget visa. Ibland kan det vara enkelt – en stor kund har inte betalat. Problemen kan också vara djupare och vi måste fila på affärsidén. Och som sagt – i hälften av fallen blir det konkurs i alla fall, säger Peter Smedman.

Om det finns större problem är det rekonstruktörens jobb att få fart på den ofta förämlade företagsledningen. Rationaliseringsåtgärder ska genomföras och onödiga tillgångar omvandlas till rörelsekapital.

Vilket är det vanligaste felet som företagare gör?

– De vägrar se sanningen, att pengarna håller på att ta slut. De är överoptimistiska och tror att allt ska lösa sig i morgon, säger Sten-Anders Fellman.

Det vilar inga ledsamheter över Fellman/Smedman. De har många roliga historier att berätta. Som när de var på väg till ett företag i Falun. De satte sig i bilen i Stockholm och i Sala ringde telefonen. Det var företagets styrelseordförande. Hans budskap var att rekonstruktörerna lika gärna kunde vända om för VD var hämtad av polis och satt i häktet i Borlänge. Liksom bokföringen.

– Vi tyckte inte det var skäl nog att avbryta resan utan stannade i Borlänge, gick in på häktet och fick både intervjua företagsledare och gå igenom bokföringen på plats, berättar Sten-Anders Fellman.

Hur det gick? Hyfsat – just då. Men två år senare blev det konkurs i alla fall. Alla företagsledare är inte skickliga.

**SÅ VAR DET** en företagsledare som var notoriskt sen med att betala skatter och avgifter till Skatteverket. Han löste det genom att åka till Solvalla och vinna de pengar han behövde – varje månad! Till slut vann han 10 miljoner. Då gjorde han sig av med firman.

– Den metoden är inte att rekommendera, skrattar Sten-Anders Fellman. ■

”Många vägrar se sanningen och tror att allt kommer att lösa sig imorgon”



## SÅ GÅR DET TILL

- **Tingsrätten utser en rekonstruktör**, oftast en person som företagaren har valt. Det ska vara en jurist eller ekonom med gott anseende.
- **Från tidpunkten för beslutet fryses alla skulder** och inget får betalas under rekonstruktionstiden.
- **Bolaget får inte dra på sig nya skulder** och blir från och med nu kontantbetalare.
- **Alla bolagets konton fryses**. Inkommande betalningar styrs om till ett klientmedelskonto hos rekonstruktören.
- **Rekonstruktionsperioden är tre månader**. Den kan förlängas med tre månader i taget i upp till ett år.
- **Tingsrätten kallar till ett borgenärsmöte** tre veckor efter beslutet, där fordringsägarna röstar om de anser att rekonstruktionen ska få fortgå.
- **Inom en vecka** ska rekonstruktören presentera en rekonstruktionsplan för fordringsägarna.
- **Oftast kommer företagaren** på möjligheten till företagsrekonstruktion så sent att skulderna har blivit stora. Enda sättet att komma vidare då är att erbjuda fordringsägarna ett ackord, alltså en nedskrivning av skulderna.
- **Sedan några år tillbaka** omfattar lönegarantireglerna även företag under rekonstruktion. Då betalar länsstyrelsen alla upplupna löner som inte är äldre än sex månader samt lönen en månad in i rekonstruktionen. Det är ofta nyckeln till framgång eftersom företaget slipper den utgiften samtidigt som kassan fylls på med inbetalningar från kunder.

FORTS >>

■ SÅ RÄDDADES OVES LIVSVERK MER LÄSNING!





## FÖR- OCH NACKDELAR

- + **Företaget kan räddas.** Då finns värdena kvar.
- + **De flesta rekonstruktioner avslutas** med ett ackord där fordringsägarna kan få så lite som 25 procent av sin fordran. Men om operationen lyckas har fordringsägarna kvar företaget som kund.
- + **Man gör ackord på hela skulden**, inklusive den moms som ingår och som man redan tidigare fått avdrag för. Man får alltså tillbaka momsen två gånger.
- + **Den ackordsvinst som uppstår är skattefri** för företaget och går direkt in i det egna kapitalet.
- **Rekonstruktionen kräver**

**likviditet** eftersom du måste betala allt kontant under tiden.

- **Om det blir känt** att företaget håller på att rekonstrueras kan det skada företaget. Kunder drar sig ur eller håller inne med betalningar.

## DET HÄNDER VID KONKURS

■ **Om ett företag inte längre** kan betala sina skulder kan tingsrätten fatta beslut om konkurs. Då tas alla tillgångar om hand och används för att betala av skulderna.

Syftet med en konkurs är att verksamheten ska kunna avvecklas under ordnade former. Alla borgenärer bär förlusterna solidariskt och delar på de tillgångar som finns i konkursboet. Men det finns undantag från solidariteten eftersom kreditgivare kräver säkerhet för sina lån och har förtur till att få betalt.

Konkursen sköts av en konkursförvaltare som utses av tingsrätten. Han eller hon ser vilka tillgångar och skulder som finns i konkursboet samt ska också utreda eventuella misstankar om brott.

**Fördelen** med en konkurs är att man som företagare kan slippa betala en del av skulderna. **Nackdelarna** är:

- Företagaren bestämmer inte längre själv över sitt företag.
- Alla tillgångar i bolaget försvinner för gott.
- Känslan av personligt misslyckande är ofta stort.

Läs mer på [driva-egget.se/konkurs](http://driva-egget.se/konkurs).

## Så kunde Oves livsverk räddas

■ **Ove hade ett framgångsrikt IT-bolag när bubblan brast år 2000. Banken drog in krediterna, vilket kunde ha lett till konkurs. Tack vare en rekonstruktion är bolaget i dag lönsammare än någonsin.**

Av Ingrid Kindahl

**O**ve vill lägga händelserna för elva år sedan bakom sig och föredrar därför att vara anonym.

– Jag lärde mig massor.

Det viktigaste är att inte ta för stora risker, säger han i dag.

Strax innan IT-bubblan brast hade hans företag gått med vinst i sex år och han kontaktades av tillväxtorienterade investerare. De ville satsa stora pengar i hans företag – bara Ove köpte upp några bolag först för att få upp volymen.

– På den tiden handlade allt om tillväxt och framtida vinster, säger Ove.

Han gjorde som investerarna sa. Problemet var bara att de bolag han köpte inte var särskilt lönsamma. Ove hann inte trimma dem innan pengarna började tryta. Trots att han jobbade stenhårt för att försöka lösa problemen, växte skulderna. När banken drog in krediten blev läget akut.

**DET VAR BANKEN** som föreslog en rekonstruktion. Ove visste inte ens att begreppet fanns men om hans bolag försattes i konkurs skulle han förlora hela sitt livsverk.

– Jag var mycket pressad. Det var det värsta jag hade varit med om. Det var en sådan lättnad när Peter Smedman och Sten-Anders Fellman klev in på firman, säger Ove.

Tingsrätten fattade beslut om rekon-

struktion och arbetet fördelades mellan Ove och rekonstruktörerna. De senare skötte all administration, information till kunder och personal och kontakter

med banken. Ove fick tid att göra det han måste för att rädda företaget: Sälja de bolag han hade köpt in.  
– Det lyckades. Jag fick in 30 miljoner, vilket var vad jag hade köpt dem för.

**STÖDET** han fick från rekonstruktörerna beskriver han som ovärderligt. Sten-Anders Fell-

man fanns på kontoret varje dag. Peter Smedman kom så ofta det behövdes. I dag har företaget dubbelt så många an-

ställda som vid tiden för IT-kraschen och har redovisat vinster på totalt omkring 50 miljoner sedan dess. ■

## Oves goda råd till företagare

- **TÄNK PÅ** att du som företagare är i en utsatt position. Ta inga risker.
- **TÄNK OCKSÅ PÅ** att alla de som har lyckats någon gång har råkat i svårigheter. Det hör till. Men man måste ta sig ur dem.
- **SE TILL** att ha så lite lån som möjligt.
- **OM DU SKA KÖPA UPP** bolag, använd alltid likvida medel i stället för aktier. Då blir affären stabil.
- **AGERA SNABBT** om de anställda blir för många.

